

Elke dag feest dankzij de vele verschillende culturen in ons huidig onderwijs!

Stel je voor... Je wandelt op paaszondag door te winkelstraten en wordt aangesproken door een islamitische vrouw die je een 'vrolijk Pasen' wenst. Jij, op jouw beurt, geeft je buurman ieder jaar opnieuw een wenskaart met daarop 'fijn offerfeest'. Een joodse jongen uit het vijfde leerjaar, mag van zijn juf een echt joods Loofhuttenfeest organiseren in de klas. Plots wordt het citaat van Dhr. Edwin Hoffman dan wel heel concreet: 'Niet culturen maar mensen ontmoeten elkaar!'

Vele kleuren in ons huidig onderwijs

We leven in een multireligieuze samenleving. In ons huidig onderwijs komen zowel leerkrachten, als kinderen in contact met veel verschillende culturen. Vaak kijken we alleen naar de buitenkant, de in het oog springende uitingen van andere godsdiensten, maar hebben we geen aandacht voor de inhoud van iedere godsdienst. Door de thema's die in de media verschijnen, hebben mensen vaak 'angst' voor wie of wat anders lijkt.

Toch is het mogelijk om in het onderwijs de verscheidenheid aan religies op positieve wijze te benutten. Het is belangrijk om bij kinderen onderling respect te bevorderen voor elkaars godsdienst en cultuur. Dit respect kan gestimuleerd worden door op school aandacht te hebben voor de religieuze feesten uit de verschillende religies. Kinderen houden enorm veel van feestvieren en vertellen hier graag over aan hun leeftijdsgenoten. De gedenkdagen uit de verschillende godsdiensten kunnen een diepe indruk nalaten op jonge kinderen. Door in een sfeer van respect en openheid aandacht te schenken aan deze dagen, kunnen kinderen echt in ontmoeting treden met elkaar. Dit kan een enorme verrijking zijn voor de school.

Vanaf september 2015 werd ook een bijlage toegevoegd aan de leerplannen godsdienst. Scholen moeten nu werken aan *24 interlevensbeschouwelijke competenties*. Dit zijn bouwstenen om met kinderen te werken aan een open dialoog tussen verschillende religies. Via deze competenties wil men interlevensbeschouwelijk samenleven mogelijk te maken. Zoals dit in alle andere schoolvakken het geval is, wil men ook in de levensbeschouwelijke vakken werken aan de ontwikkeling van ieder kind. Het doel van deze vakken is om kinderen een persoonlijkheid te laten ontwikkelen waarmee ze goed kunnen functioneren in de maatschappij.

Een eigen levensbeschouwelijke identiteit

Jonge kinderen bouwen doorheen de jaren een eigen levensbeschouwelijke identiteit op. Deze identiteit wordt gevormd door waarden die ze van thuis uit meekrijgen, ervaringen op school, eigen interessevelden ... Maar ook door in contact te treden met leeftijdsgenoten. Wanneer kinderen uit verschillende culturen met elkaar in dialoog treden, leren ze respect en tolerantie op te brengen voor elkaar. Dit zijn belangrijke waarden die in onze huidige maatschappij enorm van belang zijn. Kinderen moeten deze vaardigheden ontwikkelen om zich in hun latere leven goed te kunnen ontplooiën.

Door in de lagere school te werken rond 'religieuze feesten in verschillende culturen', leren kinderen uit verschillende religies elkaar beter kennen. Andersgelovigen voelen zich betrokken bij de godsdienstlessen en er groeit wederzijds respect tussen de leerlingen. Zo kunnen christenen bijvoorbeeld heel wat zaken uit hun eigen geloof terugvinden in de islamitische godsdienst, ook al is dit onder een andere vorm. Dit nadenken over overeenkomsten en verschillen kan de kinderen helpen in hun levensbeschouwelijke groei.

Aan de slag met de feestkoffer!

Als leerkracht is het belangrijk om voldoende theoretische achtergrond te hebben over de verschillende culturen. Om die reden werd een lessenreeks ontworpen met achtergrondinformatie voor de leerkracht. Al deze materialen werden verzameld in één grote 'feestkoffer'.

Deze feestkoffer is een didactisch hulpmiddel om in het basisonderwijs te werken rond enkele godsdienstige feesten. De koffer bevat concrete lesfiches rond enkele feesten uit het jodendom, het christendom en de islam. Daarnaast zijn er ook verschillende didactische materialen en informatieve boeken in terug te vinden. De voorwerpen, prenten en boeken kunnen de leerkracht helpen om de feeststemming in de klas op te wekken.

Positieve reacties

De feestkoffer die ontworpen werd, lokte heel wat positieve reacties uit. Leerkrachten en leerlingen die de koffer uitgetest hebben, waren enthousiast over het materiaal dat hierin te vinden was. De koffer nodigt uit om in de klas actief aan de slag te gaan. De lessen bevatten veel verschillende werkvormen en nodigen uit om kennis te maken met verschillende culturen. Doordat de lessen gevarieerd zijn, worden de kinderen voortdurend geprikkeld.

De lessen zijn geen pure kennisoverdracht, maar de 'beleving' van de kinderen staat centraal. Een godsdienst is namelijk méér dan kennis. Er wordt ook belang gehecht aan het hart en de handen. Daarom is het noodzakelijk om met de kinderen stil te staan bij moeilijke thema's en hen hierover samen te laten filosoferen. In de lessenreeks filosofeerden de kinderen bijvoorbeeld rond de zin: 'Ik geloof, dat ik geloof, in het geloof, maar heb geen geloof, in een geloof, geloof ik.' Dit is een thema waarbij andersgelovigen op een zeer waardevolle manier met elkaar in interactie kunnen treden.

In de koffer zijn nog tal van andere gevarieerde lessen terug te vinden. Zo kunnen kinderen in één van de lessen kennismaken met de verschillende heilige boeken uit de 3 monotheïstische godsdiensten. Daarnaast is er ook een uitgewerkt hoekenwerk te vinden om dieper in te gaan op de christelijke feesten. Verder kunnen de leerlingen tijdens een ICT-les verschillende joodse feesten ontdekken, zoals Pesach en het loofhuttenfeest. De leerlingen maken ook eigen feest-tentoonstelling rond islamitische feesten, zoals het Suikerfeest en Offerfeest. Op het einde van de lessenreeks wordt zelfs door de hele klas een interreligieus feest georganiseerd waarbij de dresscode '*de mooiste glimlach en respect voor iedere godsdienst*' is.

Vrolijk Suikerfeest!

Na je wandeling door de winkelstraten, vind je plots een uitnodiging in de brievenbus voor het Suikerfeest bij een islamitische familie bij jou in de buurt. Je twijfelt niet om in te gaan op deze uitnodiging, maar ziet dit als een kans om anderen te ontmoeten. Je beseft dat

iedereen feest viert en dit momenten zijn waarop de samenhang tussen mensen en andere religies extra bevorderd kan worden. Je start snel met het bakken van een zoete cake om als bedankingsgeschenk mee te brengen!

*Geschreven door: Shauni Perdaens
Bachelor Lager Onderwijs
Odisee Aalst*